

FOLKFÖRSÖRJNINGSS-
MINISTERIET

Helsingfors,

den 23 februari 1945.

Transportbidrag för mjölk.

Bestämmelser om transportbidrag för mjölk ha utfärdats i 12 och 14 §§ av statsrådets beslut den 1. 12. 1944 om premier och bidrag för stabilisering av prisen på mjölkhushållningsprodukter och svinkött samt främjande av deras utfående i handeln (Förf.saml. N:r 884) samt i folkförsörjningsministeriets beslut den 1. 11. 1943 angående kvalitetsbetalningssätt och transportbidrag för mjölk (Förf.saml. N:r 863).

Transportbidrag för mjölk kan enligt ovan nämnda beslut ur statsmedel erläggas till:

1. *mejeri*, som ombesörjer transporten av mjölk och grädde från produktionsplatsen till mejeriet och till sådan *uppköparaffär för mjölk*, som ordnat transporten av mjölk på motsvarande sätt. Transportbidrag kan erläggas för den händelse transportkostnaderna i medeltal eller för någon körsträcka under en månad överstiga 10 penni per kilogram av mejeriet eller affären mottagen mjölk. Transportbidrag erlægges i regel till högst 75 % av det transportkostnadsbelopp, varmed kostnaderna i medeltal eller för ifrågavarande körsträcka överskrida sagda 10-penningsgräns.

2. *mejeri* eller *uppköparaffär för mjölk*, som på grund av svårigheterna att erhålla helmjölk eller skummjölk måste anskaffa dessa produkter från mejeri. Storleken av detta bidrag, som erlægges för transport av s.k. kompletteringsmjölk, är beroende av de kostnader, som försorkas av mjölkens utfående i handeln.

Förutsättningar för erhållande av transportbidrag för mjölk.

Innan transportbidrag kan beviljas, bör mejeri eller uppköparaffär för mjölk fylla följande av folkförsörjningsministeriet fastställda villkor:

1. *Den som anhåller om transportbidrag bör ordna transportererna av mjölk på sätt, som med beaktande av de lokala förhållandena ställer sig billigast och mest ändamålsenligt.* Transportkostnaderna böra hållas så låga som möjligt. De för transport erlagda avgifterna få icke överstiga skäliga, på orten gällande transportkostnader. Mjölken skall transporteras kortaste väg med så fulla lass som möjligt. Användningen av transportmedel och arbetskraft bör begränsas till det minsta möjliga. Sådana mejerier och affärer, vilkas mjölkanskaffningsområden äro belägna på samma orter, böra i mån av möjlighet söka anlita samtransport. Sökanden bör tillse, att transporten ordnas på ett effektivt sätt, och bör även framgent noggrant försöka förbättra sitt transportsystem samt göra sitt bästa för att transporten inom hans anskaffningsdistrikt måtte skötas enligt ovan nämnda grundsatser.

2. *Transporten bör ordnas på sökandens bekostnad från produktionsplatsen eller plats invid körväg eller från annan avsändningsplats för mjölk eller grädde.* Såsom villkor för erhållande av transportbidrag gäller alltså, att av sökanden själv avlönad mjölktransportör ombesörjer

transporten av mjölken och att mottagaren erlägger samtliga, genom transporten av mjölk (grädde) från avsändningsplatsen till mejeri eller uppköparaffär förorsakade kostnader, oberoende av, huruvida bidrag sökes för samtliga körsträckor eller endast för vissa sådana. Sökanden behöver icke nödvändigtvis bekosta transporten intill körled, ej heller t.ex. transporten av mjölk till mottagningsplatsen från i sökandens närhet bosatta boskapsinnehavare, ehuru också detta är önskvärt. Såframt icke transporten ombesörjes av någon av sökanden avlönad mjölktransportör, varvid åsyftas även sådan av mejeriet anordnad turtransport, för vilken betalning erlägges per lass eller månad, eller om den icke utan svårigheter kan ordnas på sökandens bekostnad, kan transportbidrag likväl beviljas, om sökanden för den del där transporten icke sker på hans bekostnad ordnat samtransporten av produkterna kördistriktsvis och till de boskapsinnehavare, som ombesörja transporten, erlägger enhetlig transportersättning. Denna transportersättning får per transportkilometer (enkel resa från boskapsinnehavaren till mottagningsplatsen) för mjölk utgöra högst 2 penni per kilogram eller liter och för grädde högst 30 penni per kilogram smörfett.

3. Sökanden bör fortgående så länge detta befinnes nödvändigt, ombesörja transporten av mjölk (grädde) från alla de körsträckor från vilka den tidigare levererats till sökanden. Avsikten med beviljandet av transportbidrag är att befrämja tillförseln av mjölk till allmän förbrukning sålunda, att mjölken med tillhjälp av dessa bidrag kan transporteras även från de mest avlägset belägna produktionsplatser till konsumtionscentra och mejerier. Till följd härav är sökanden skyldig att allt framgent ombesörja anskaffningen av mjölk inom hela sitt anskaffningsdistrikt. Transporten av mjölk (grädde) längs viss körsträcka får icke utan giltig orsak upphöra.

4. Sökanden bör särskilt bokföra de transportkostnader, som inverka på transportbidragets storlek. I sökandens bok-

föring bör finnas ett särskilt konto, vari de transportkostnader antecknas, med stöd av vilka transportbidrag sökes vid månadsredovisningarna. De verifikat, som motsvara kontoanteckningarna, böra vara tydliga och exakta, för att uppgifternas riktighet skall kunna konstateras med stöd av dessa.

5. Sökanden bör följa de anvisningar, som folkförsörjningsministeriet vid behov utfärdar angående ordnandet av redan förefintliga eller planerade nya körsträckor. Folkförsörjningsministeriet kan bl.a. utfärda anvisningar om utsträckande av de av sökanden anlitade körsträckorna till nya mjölkanskaffningsområden, förenande av de olika körsträckorna eller anordnande av samtransport inom olika mejeriers och affärers anskaffningsområden.

Transport av mjölk från produktionsplats till mejeri eller uppköparaffär.

Ansökan om transportbidrag.

Ff-blankett E 195. Transportbidrag för mjölk och grädde, som anskaffats från boskapsinnehavare, sökes på Ff-blankett Nr E 195, som tillhandahålles hos folkförsörjningsministeriet och mejeriförbundens kanslier. Denna s.k. grundansökan göres sedan sökanden ordnat transporten på sådant sätt, som ovan nämnda grundfordringar förutsätta och sökanden således kan anse sig vara berättigad att erhålla transportbidrag. Om de förutsättningar, under vilka transportbidrag tidigare söks, förändras, d.v.s. om t.ex. körsträckorna ändras eller om nya körsträckor tagits i bruk, eller om transportkostnaderna för mjölk av viss orsak betydligt stigit, bör den på Ff-blankett E 195 avfattade grundansökningen förnyas i enlighet med de förändrade förhållandena. På ansökningsblanketten antecknas de erfordrade uppgifterna om betalningsgrunder, körsträckor, genomsnittliga transportkostnader per körsträcka, leverantörernas antal och den per körsträcka erhållna genomsnittliga mjölmängden. Ansökningen bör åtföljas av en karta eller kartskiss i skala 1 : 100.000 eller 1 : 200.000,

som utvisar platsen för mejeriet eller affären ävensom körsträckorna, numrerade i enlighet med ansökningsblanketten och angivna så, att av kartan eller kartskissen noggrant framgå samtliga av sökanden ordnade körsträckor, avgångsplatsen och ändpunkten samt farvägen. På kartan eller skissen böra dessutom de av närbelägna mejerier och uppköparaffärer anlitade körsträckor antecknas, som sträcka sig till sökandens mjölkanskaffningsområden.

Körsträckor. Med körsträcka avses den sträcka transportören tillryggalägger, då han uppsamlar mjölk för mejeri eller affär från sådan leverantör, som är bosatt på det längsta avståndet från mejeriet eller affären. Körsträckans ena ändpunkt utgöres alltså av den plats, där den mest av-sides bosatta leverantören befinner sig, och den andra av sökandens mottagningsplats (mejeri eller uppköparaffär). Om transportören vid uppsamling av mjölk även utför transporter tur och retur längs bivägar, böra dessa avvikelser från huvudsträckan noggrant antecknas på kartan. Transporten kan även ske i form av en ringresa, varvid sökandens mottagningsplats gäller som både avgångsplats och ändpunkt. I körsträckan får icke inbegripas den sträcka, som härleder sig t.ex. av att transportörens bostad icke är belägen invid sagda körsträcka (se biltransporter sid. 6).

Samma körsträcka kan omfatta enskilda mjölkleverantörers transport av mjölk intill huvudled, transport längs huvudleden, transport intill järnväg eller sjöled, ävensom per järnväg eller sjöled verkställd transport till bestämmelseorten och transport från station eller hamn till mottagningsplatsen. I körsträckan får likväl icke inberäknas för distribution avsedda transporter, t.ex. transport av mjölk från mejeri till mjölkbutikerna. I en körsträcka får inberäknas samtliga till sökanden per järnväg verkställda transporter av mjölk, såframt järnvägstransporten icke utgör en del av de av sökanden på ovan nämnda sätt anvisade särskilda körsträckorna.

Transport av mjölk intill huvudled, järnväg eller sjöled får icke antecknas såsom särskild körsträcka, såframt det icke är fråga om av sökanden anordnad mera omfattande uppsamlingstransport.

En del sökande ha såsom särskilda körsträckor inom resp. mjölkanskaffningsområden felaktigt antecknat t.ex. transporten av mjölk från olika gårdsgrupper, ehuru samma mjölktransportör på samma mjölkuppsamlingsresa därifrån avhämtar mjölken. Om uppsamlingen av mjölk från de olika gårdsgrupperna sker på samma mjölkanskaffningsresa, antecknas denna transport såsom en körsträcka. Om transporten av mjölk på någon körsträcka ibland verkställes ända till ändpunkten av sträckan och ibland endast för en del därav, t.ex. fr.o.m. halva vägen, böra dylika transporter antecknas såsom särskilda körsträckor, enär körsträckans längd, som vid beräklandet av transportkostnaderna är en avgörande faktor, härvid växlar.

I grundansökningsblanketten E 195 och i den därtill fogade kartan, antecknas, då karten förnyas och kompletteras, samtliga i brukvarande körsträckor.

Transportbidrag för mjölk kan utbetalas i de fall, då transportkostnaderna antingen i medeltal eller för någon körsträcka under månaden överstiga 10 penni per kilogram av sökanden mottagen mjölk. I grundansökningen bör sökanden på grund härav nämna, huruvida han önskar bidrag för de genomsnittliga transportkostnaderna eller endast för de kostnader, som åsamkats honom för vissa körsträckor. Bidrag erlägges per körsträcka endast i sådana fall, då en dylik transport ur mjölkanskaffningssynpunkt visat sig vara nödvändig. I sistnämnda fall erhåller sökanden transportbidrag endast på det villkor, att han erlägger transportkostnaderna för *all* den mjölk han mottagit (se sid. 2).

Grundansökningsblanketten E 195 bör antingen direkt eller genom vederbörande mejeriförbund översändas till folkförsörjningsministeriet. Sedan folkförsörjningsministeriet godkänt ifrågakvarande grundansökan, tillställer ministeriet sökanden ett

på grund av ansökningen utfärdat beslut, vari uppgives, för vilken sträcka sökanden tills vidare beviljas transportbidrag, ävensom de eventuella villkor, på vilka transportbidrag beviljas.

Transportbidrag kan beviljas tidigast fr.o.m. ingången av den månad, under vilken ansökningen inlämnats till folkförsörjningsministeriet eller mejeriförbundet. Transportbidrag erlägges av folkförsörjningsministeriet för varje månad, såframt sökanden senast inom loppet av påföljande månad, eller, för den händelse transportbidrag för första gången erlägges, inom en månad efter den dag sökanden erhållit vetskap om att hans ansökan godkänts, till folkförsörjningsministeriet eller mejeriförbundet på *Ff-blankett N:r E 196 inlämnad de uppgifter, som erfordras för fastställande av bidragets storlek*. Dessa uppgifter, som skola inlämnas på blankett E 196, kunna för ifrågavarande månad fogas till grundansökningsblanketten.

Ff-blankett N:r E 196. På redovisningsblanketten E 196 bör sökanden för varje månad inlämna uppgifter om de under denna tid förorsakade mjölktransportkostnaderna. På basen av dessa kostnader bestämmas det transportbidrag, som för ifrågavarande månad erlägges till vederbörande.

De som tillhöra mejeriförbund böra genom vederbörande förbund insända ovan nämnda blankett till folkförsörjningsministeriet. För övrigas vidkommande sändes blanketten direkt till ministeriet för varje kalendermånad senast under påföljande kalendermånad. Om sökanden anhållit om transportbidrag endast för vissa körsträckor och folkförsörjningsministeriet godkänt ansökningen i denna form, antecknas på redovisningsblankett E 196 i nummerföljd endast de körsträckor för vilka bidrag sökes, ävensom de transportkostnader, som för deras del uppkommit. För den händelse folkförsörjningsministeriet särskilt så bestämmer, böra för viss månad även övriga körsträckor, för vilka transportbidrag icke sökes, likaså i nummerföljd antecknas på en annan redovisnings-

blankett E 196, varvid båda redovisningarna böra insändas till ministeriet. Detta kan vara nödvändigt för att man tidvis skall kunna erhålla en allmän uppfattning om organiseringen av transportererna och för att man skall kunna följa med utvecklingen av transportkostnaderna.

På redovisningsblanketten antecknas körsträckorna i samma ordning och ovillkorligen i samma nummerföljd som i grundansökningsblanketten E 195. Invid den kolumn, som utvisar numreringen av körsträckorna, bör antalet kördagar antecknas. Såframt flere körturer på någon sträcka på samma dag utförts, bör antalet körturer särskilt uppgivas i redovisningen, ävensom orsaken till, att flere körturer samma dag utförts. *Såsom särskild körtur godkännes icke returnering av skummjolk eller tomma kärl*.

I redovisningsblankettens tredje kolumn antecknas den under en månad längs ifrågavarande körsträcka transporterade mjölmängden i kilogram eller liter. Den av sökanden mottagna grädden omräknas härvid till mjölk genom att det i form av grädde mottagna antalet fettkilogram multipliceras med talet 15.

Transportkostnaderna. På redovisningsblanketten böra de under en månads tid genom transport av helmjolk och grädde på varje körsträcka förorsakade kostnaderna antecknas, specificerade med hänsyn till de olika transportmedlen. Om mjölk längs någon körsträcka transporteras med häst till järnvägsstation, per järnväg samt med bil från station till mejeri, böra kostnaderna specificeras på blanketten enligt de där angivna rubrikerna sålunda, att i den första härför avsedda kolumnen antecknas de kostnader, som uppkommit genom transport med häst, i den andra kolumnen de genom biltransport förorsakade kostnaderna (från station till mejeri) samt i tredje kolumnen kostnaderna för transport per järnväg. På motsvarande sätt antecknas i första kolumnen transport med häst intill huvudled och i andra kolumnen transport med bil längs densamma. På vänstra sidan i kostnadskolumnen anteck-

nas den tur och retur tillryggalagda körsträckan eller ringresans längd, var för sig med hänsyn till de olika transportmedlen. För transport intill huvudled kan såsom kortaste och längsta sträcka tur och retur t.ex. antecknas 0,5—5 km. För transport per järnväg behöver sträckan icke angivas. För den händelse körsträckans längd kommer att avvika från den i grundansökningsblanketten E 195 angivna längden, bör en med hänsyn till de förändrade förhållandena uppgjord grundansökan insändas till ministeriet.

Såsom transportkostnader få på redovisningsblanketten E 196 för varje körsträcka antecknas högst *de verkliga kostnaderna*, d.v.s. de kostnader, som enligt de i sökandens bokföring angivna verifikaten erlagts för transport av mjölk under ifrågavarande månad, eller m.a.o. de avgifter, som erlagts till mjölktransportören för transport med häst eller bil, ävensom järnvägsfrakter och de till boskapsinnehavarna erlagda ersättningsarna för transport. Såsom dylika kostnader få endast de kostnader uppgivas, som förorsakats genom den under månaden från boskapsinnehavaren till sökanden längs ifrågavarande körsträcka verkställda transporten av helmjölk och grädde. För den händelse under samma transporttur även annan vara transporteras för sökandens räkning, får såsom transportkostnader för mjölk uppgivas högst en enligt varans vikt beräknad proportionell andel av de totala kostnaderna. Om skummjölk eller tomma mjölkkärl returneras under särskild tur, få härigenom uppkomna kostnader icke inberäknas i de kostnader, som inverka på transportbidragets storlek. Dessa kostnader få alltså ej heller uppgivas på redovisningsblanketten E 196. Härvid gälla endast följande undantag:

1. Vid järnvägstransport få i de uppgivna transportkostnaderna inberäknas även de genom returnering av transportkärl förorsakade järnvägsfrakterna.
2. Vid biltransport få, om returneringen av skummjölk eller tomma kärl sker under särskild körtur, i de uppgivna transportkostnaderna även härigenom förorsakade

kostnader inberäknas, uppgående till ett sådant belopp, att kostnaderna för båda körturerna (mjölktransporten och returneringen av kärnen) sammanlagt stiga till de högsta tillåtna avgifterna för biltransport, beräknat enligt *en* körtur (returnering av kärnen får icke införas såsom särskild körtur i redovisningen, ej heller får körsträckans längd beräknas dubbel). Såsom transportkostnader få icke räknas av transportkärnen förorsakade kostnader, ej heller kostnaderna vid lastning och lossning på mottagningsplatsen eller sådana kostnader, som förorsakats genom transporten av mjölk för distribution, t.ex. från mejeri till mjölkbutikerna.

Om flere sökande erhålla mjölk med samma transportmedel, t.ex. med samma bil, bör till ansökningen fogas en av transportören på Ff-blankett E 198 uppgjord räkning, varav bl.a. framgår den under ifrågavarande månad längs ifrågavarande körsträcka transporterade sammanlagda mjölmängden, ävensom grunderna för beräkning av transportkostnaderna.

Biltransportkostnader.

Folkförsörjningsministeriet har den 23. 2. -45 utfärdat ett beslut om vissa avgifter för biltransport. Enligt detta beslut beräknas de högsta avgifterna för biltransport härefter vid samtliga transporter enligt löpande kilometer, medan de däremot tidigare beräknades enligt lastkilometer. I fråga om transport av mjölk med bil gälla följande bestämmelser:

2 §.

"Bilarna indelas i fem avgiftsklasser som följer:

till I klassen höra i 3 § av förordningen om trafik med motorfordon avsedda paketbilar;

till II klassen höra lastbilar, vilkas bärformåga är högst 2 ton;

till III klassen höra lastbilar, vilkas bärformåga är över 2 ton och högst 3,8 ton;

till IV klassen höra lastbilar, vilkas bärformåga är över 3,8 ton och högst 5 ton,

samt omnibussar för högst 25 personer;

till V klassen höra lastbilar, vilkas bärformåga är över 5 ton, samt omnibussar för flere än 25 personer och kombinerade bilar.

Är lastbil försedd med släpvagn, bestämes bilens avgiftsklass enligt dragvagnens bärformåga.

3 §.

För transporter inom städers, köpingars och med dem jämförliga stora bosättningscentras egentliga bosättningsområde, med undantag för nedan nämnda transporter, få högst följande debiteringar ske:

I klassen	.....	90	mark	i	timmen
II	„	105	„	„	„
III	„	125	„	„	„
IV	„	145	„	„	„
V	„	165	„	„	„

Avgiften beräknas enligt tiden mellan lastningens början och lossningens slutförande för varje påbörjad halvtimme. Såsom minsta avgift får dock den mot en hel timme svarande avgiften uppbäras.

För tid, varunder bil av skäl, vilka icke bero av den, som låter utföra transporten, icke användas för hans räkning, må avgift icke uppbäras.

4 §.

För annan än i 3 § avsedd transport beräknas avgiften, för så vitt nedan icke anordnunda föreskrives, på basen av den för transportens utförande nödiga körsträcka högst som följer:

I	I klassen	....	8	mark	per	kilometer
„	II	„	10	„	„	„
„	III	„	12	„	„	„
„	IV	„	14	„	„	„
„	V	„	16	„	„	„

Måste för transportens utförande resa göras fram och tillbaka och vägrar den, som utför transporten, utan tvingande skäl att transportera last för samma beställares räkning i vardera riktningen, anses icke den sträcka, på vilken han sålunda vägrat att forsla last, nödvändig för transporten.

Beräknas avgiften enligt denna paragraf, får, med undantag för mjölktransport, för den del av den sammanräknade lastnings- och lossningstiden, som överstiger en timme, uppbäras högst 50 procent av timavgiften enligt 3 §. Ställer sig enligt denna paragraf beräknad avgift till följd av transportens beskaffenhet, såsom vid arbetsplats-, distributions- och andra dylika körslor, mindre än enligt 3 § beräknad avgift, är den, som utför transporten, berättigad att iakttaga den i nämnda paragraf fastställda avgiftsgrunden.

5 §.

Utföres i 3 och 4 §§ avsedda transporter med lastbil, försedd med släpvagn, få ovan fastställda avgifter höjas med högst 30 procent med beaktande av vad i 2 § 2 mom. är föreskrivet.

7 §.

Transporteras vara i de ovan i 3, 4, 5 och 6 §§ avsedda fallen på samma lass till olika mottagare, skall den i nämnda paragrafer fastställda avgiften uppdelas på dem enligt varupartiernas vikt, storlek eller annan lämplig grund.”

Vid transport av mjölk användas i allmänhet till ovan nämnda III klass hörande bilar. Såsom ersättning för av hjälpkarl utfört arbete beaktas högst 1 mk per kilometer. Den högsta avgift, som kan godkännas, för bil av III klass och hjälpkarl är 13 mk per kilometer. Om vid transporten användes bil av annan klass, bör detta i redovisningsblanketten E 196 särskilt uppgivas.

Körsträcka. Vid beräkandet av transportbidrag för mjölk godkännes såsom körsträckans längd högst längden av den tur- och returkörning eller ringresa, som uppgivits enligt ovan på sid. 3 givna anvisningar. Enär avgiften för biltransport enligt ovan nämnda beslut beräknas enligt löpande kilometer, kan vid fastställande av bidraget i undantagsfall även sådan tilläggssträcka beaktas, som vid användning av främmande bil kommer till, då bilen från sin placeringsort köres till transport-

led. För att en dylik tilläggssträcka måtte kunna beaktas vid beräkandet av bidrag, bör sökanden inlämna en särskilt motive-rad ansökan därom till folkförsörjningsministeriet.

Uppskattningsvis beräknade transportkostnader. Enär kostnadsbeloppen för transporter utförda med sökandens egna transportmedel i de månatliga redovisningarna icke direkte kunna grunda sig på bokföringen, böra de beräknas uppskattningsvis. De uppgivna kostnaderna skola basera sig på de genomsnittliga kostnader, som framgå av affärens bokföring, och få icke överstiga skäligen, på orten gällande taxor.

De kostnader, som enligt uppgift förorsakats för med sökandens egna bilar utförda transporter, få icke överstiga av folkförsörjningsministeriet fastställda högsta tillåtna avgifter för transport av mjölk med bil.

Lokala transporter. Såsom högsta kostnader för transport av lokal natur, varmed avses transport av mjölk från järnvägsstation eller hamn till mejeri eller affär, får, då körsträckan understiger 10 kilometer, uppgivas högst 7 penni per kilogram mjölk eller högst enligt 1 timme beräknad maximiavgift per kördag för transport med bil eller häst. Såframt körsträckan är mycket kort, d.v.s. om den understiger 1 km, får kostnaden utgöra högst 5 penni per kilogram mjölk.

Transport av mjölk till mejeri från uppsamlingsmejeri eller uppköparaffär för mjölk eller skumstation.

Till mejeri, som anskaffar mjölk från sådant mejeri eller sådan uppköparaffär för mjölk, vars verksamhet huvudsakligen omfattar uppsamling av mjölk från boskapsinnehavarna i och för vidarebefordran till mejerierna, t.ex. från mjölkförsäljningsandelslag, kan i transportbidrag för mjölk erläggas 75 procent av de transportkostnader, vilka föranledas av transporten av mjölk (grädde) från uppsamlingsmejeri eller affär till mejeri. Vid beräkning av transportbidraget avdrages således icke 10 penni per

kg mjölk för sådan transports vidkommande, emedan detta avdrag redan beaktas, då uppsamlingsmejeriet eventuellt anhåller om transportbidrag för den mjölmängd, som från boskapsinnehavarna transporterats till uppsamlingsmejeriet. Såsom uppsamlingsmejeri i denna bemärkelse kan jämväl anses mejeri tillhörig skumstation, som innehar för mottagande av mjölk erforderliga lokaliteter och mottagningspersonal samt uppvägnings- eller uppmättningsinstrument för mjölk.

Då mejeri ansöker om bidrag för transport av ovannämnt slag, skall ansökan därom göras i samband med den ansökan, som uppgjorts över transport av mjölk, anskaffad från boskapsinnehavarna. I grundansökningen E 195 böra av blanketten förutsatta uppgifter om körsträckan och transportkostnaderna införas.

Den utredning om transportkostnaderna, som månatligen skall avfattas på Ff-blankett E 196, skall i fråga om mjölk, som avhämtats från uppsamlingsmejeri, uppköparaffär eller skumstation, avfattas på särskild blankett. Kostnaderna få således icke sammanföras med de kostnader, som föranletts av transport av annan mjölk. Såsom transportkostnader för dylik mjölk (grädde) få endast de kostnader uppgivas, som föranletts av transport till mejeri från uppsamlingsmejeri, uppköparaffär eller skumstation. Transportkostnader för mjölk (grädde), som transporterats till uppsamlingsmejeri, uppköparaffär eller skumstation, få icke ingå häri. I händelse mejeri jämväl önskar erhålla transportbidrag för mjölk, som transporterats till skumstation, bör skumstationen anses som självständigt mejeri, för vars vidkommande särskild grundansökan E 195 och särskild månadsredovisning E 196 böra inlämnas.

Räkenskapsföring.

Sökande av transportbidrag bör i sin bokföring upprätta ett särskilt *konto för transport av mjölk*, vari klart och noggrant införts samtliga de kostnadsbelopp, vilka mjölktransporten enligt sökandens

uppgift i redovisning E 196 åsamkat honom. På kontots debetsida antecknas:

1. *Från kassa utbetalade transportkostnader.* Utbetalningarna skola grunda sig på godtagbara räkningar för transport, vilka utgöra verifikat och på vilka antecknats antalet kördagar (datum), körturer, de transporterade mängderna mjölk, körsträckans längd, transportledens nummer, beräkningsgrunden (avgift per liter, körtur eller kilometer), enhetspris och det sammanlagda beloppet. Transporträkningarna böra så vitt möjligt avfattas på Ff-blankett E 198, på vilken finnas kolumner för samtliga ovannämnda uppgifter. I mejeri, där transporten ombesörjes av avlönade körkarlar, kan uppgöras en gemensam körkarlslista, där ovannämnda omsändigheter beaktats. Körkarlarna skola på listan kvittera den lön de erhållit för transporten.
2. *De transportersättningar, som i samband med mjölkkontot utbetalats till boskapsinnehavarna.* Verifikatet bör utgöras av en detaljerad förteckning (redovisningsbok), av vilken framgår ersättningsgrunden (högst 2 penni per liter mjölk och transportkilometer), den mjölmängd boskapsinnehavare under en månad avsänt, körsträckans längd och den utbetalade ersättningen.
3. *I redovisningen E 196 uppgivna uppskattade kostnader för transport av mjölk under en månad med sökanden tillhöriga transportmedel.*

På kreditsidan av transportkontot för mjölk antecknas ur statsmedel utbetalade transportbidrag. Saldot utvisar den del, som sökanden skall erlægga av transportkostnaderna och som skall beaktas i och för innehåll vid beräkandet av grundpriset för mjölken (grädden).

I händelse här avsedda transporter utföras med sökanden tillhöriga transportmedel, skall sökanden utöver ovannämnda konto för transport av mjölk jämväl föra *transportjournal*.

I transportjournalen skall införas varje

med sökandens egna transportmedel utförd transport, datum för transporten, lassets storlek, arten av transporterade varor, körsträckans längd tur och retur samt vid transport av mjölk vederbörligt nummer på transportleden. Transportjournalen bör vara så uppgjord, att de av sökanden i redovisningen E 196 anförda uppgifterna med anlitande av journalen lätt kunna kontrolleras.

Granskning av redovisningen E 196.

Redovisningarna E 196 för mars 1945 och därpå följande månader godkännas slutligt av folkförsörjningsministeriet endast om de genomgåts av en granskare, som folkförsörjningsmyndigheterna godkänt, och han försäkrar, att där anförda uppgifter äro riktiga.

Granskare av redovisning bör konstatera, att

1. sökanden för räkenskaper över transportkostnaderna i enlighet med ovannämnda föreskrifter (sid. 6);
2. de i utredningen angivna körsträckorna utgöra fristående transportleder för transport av mjölk och att de uppgivits i enlighet med förenämnda föreskrifter (sid. 3) samt att sträckornas längd är riktigt uppgiven;
3. antalet kördagar och körturer uppgivits i enlighet med de originala transporträkningarna och den transportjournal, som förts över transporter med sökandens egna transportmedel;
4. de mjölmängder, som transporterats längs resp. transportleder överens ämma med sökandens mottagningsjournal;
5. transportkostnaderna grunda sig på i sökandens bokföring upptagna, godtagbara originala transporträkningar och transportersättningskalkyler, som uppgjorts för transporter under ifrågavarande månad längs resp. transportleder, samt att de uppskattningsvis beräknade kostnaderna för transporter med sökandens egna transportmedel äro skäligen.

Granskaren bör anteckna sin försäkran över verkställd granskning, t.ex. på blankettens baksida, på följande sätt:

"Undertecknad har granskat denna redovisning och funnit, att däri anförda uppgifter om transporterade mjölmängder, sammanlagt — kg, och transportkostnader, sammanlagt — mk, äro riktiga och redovisningen uppgjord i enlighet med av folkförsörjningsministeriet utfärdade föreskrifter.

..... den ..... 194..

underskrift."

Granskning av redovisning kan likväl även verkställas efter det redovisningen inlämnats till ministeriet. Sökande av understöd bör, då han insänder redovisningsblanketten E 196 till ministeriet, uppgiva, när granskningen av redovisningen för ifrågavarande månad äger rum och när granskningsbeviset insändes till ministeriet. Granskningen verkställs i detta fall på basen av de hos sökanden befintliga avskrifterna av redovisningarna, och den kan samtidigt omfatta ansökningar för flere månader, dock högst det antal, som gjorts under ett kvartal. Granskningsbeviset bör härvid utskrivas på följande sätt:

"Undertecknad har i dag granskat avskrifterna av ..... benämnda mejeris/affärs till folkförsörjningsministeriet för månaderna ....., ... och ..... insända redovisningar E 196 och konstaterat, att däri anförda uppgifter om transporterade samt

de transporterade	transport-
mjölmängderna under	kostnaderna
... månad, sammanl. .. kg sammanl. mk ..	

.... "	"	"	"	"	"
.... "	"	"	"	"	"

äro riktiga och redovisningarna uppgjorda i överensstämmelse med av folkförsörjningsministeriet utfärdade föreskrifter.

..... den ..... 194..

underskrift."

Utöver ovannämnda intyg skall granskaren anteckna sitt namn på den hos sökanden befintliga avskriften av redovisningen till bevis att den blivit granskad.

Granskare av redovisning bör vara en på sökandens boningsort bosatt, med räkenskapsföring förtrogen, opartisk person, som äger kännedom om de lokala förhållan-

dena. Mejeri och uppköparaffär för mjölk bör till folkförsörjningsnämnden på orten inkomma med förslag om tillsättande av vederbörande granskare och av nämnden införskaffa intyg, som skall fogas till redovisningen E 196 för mars 1945, om att nämnden anser vederbörande lämplig att granska sökandens redovisningar.

Intyget kan vara av följande lydelse:

"..... benämnda mejeriffär har framställt, att till granskare av den redovisning, som i och för erhållande av transportbidrag för mjölk skall av mejeriet/affären månatligen uppgöras på Ff-blankett E 196 och inlämnas till folkförsörjningsministeriet, måtte godkännas:

yrke ior- och tillnamn adress

.....
Folkförsörjningsnämnden har med stöd av den kännedom nämnden äger i fråga om den föreslagna personen funnit honom lämplig att verkställa ifrågavarande granskning.

.....
den föreslagna perso- folkförsörjnings-
nens underskrift ledarens underskrift

.....
Ff-nämndens
stämpel."

I den mån ett ombyte av granskare visar sig senare vara av nöden, bör hos folkförsörjningsnämnden göras ny framställning om godkännande av ny granskare, och till folkförsörjningsministeriet skall ingivas ovan anført intyg.

De av redovisningsgranskningen föranledda kostnaderna bestridas av sökanden.

Redovisningspris för mjölk.

Villkor för erhållande av stabiliseringspremie och transportbidrag för mjölk är, att för den mjölk, som mottagits av boskapsinnehavaren, erlägges *samma grundpris* för samtliga boskapsinnehavares vidkommande. Redovisningspriset för mjölk får variera endast i anseende till mjölkens fetthalt och kvalitet. Om mejeriet eller affären erlägger transportkostnaderna för mjölken och med stöd av därom gjord ansökan erhåller transportbidrag, skola vid fastställandet av grundpriset för mjölken iakttagas de genomsnittliga transportkost-

naderna, från vilka avdrages transportbidragets belopp.

Om grundpriset för mjölken fastställs på basen av redovisningskalkyl, som uppgjorts för varje månad, beaktas de transportkostnader, som mejeriet eller affären skall erlägga, i och för innehåll såsom avdrag från den totala inkomsten.

Exempel: Den av mejeriet mottagna mjölmängden under en månad är 100,000 liter. De av mejeriet erlagda transportkostnaderna utgöra mk 20,000:—, varav i transportbidrag erhålles mk 7,500:— och varav mejeriet skall erläggas mk 12,500:—. Total inkomst under en månad ..... mk 450,000:—
Av mejeriet erlagda transportkostnader mk 12,500:—
Övriga innehåll „ 25,000:— „ 37,500:—
Återstår att redovisa ..... mk 412,500:—
412,500
Grundpris för mjölken $\frac{412,500}{100,000} = 4:12.5$.

Om grundpriset för mjölken i enlighet med av mejeriet eller affären före den 1. 8. -43 iakttagen praxis bestämmes på basen av andra prissättningsgrunder, t.ex. sålunda, att grundpriset för mjölken är detsamma som det lokala minuthandelspriset för mjölken med avdrag av 40 penni och med tillägg av stabiliseringspremien, böra transportkostnaderna beaktas på följande sätt:

- a) Mejeriet eller affären har redan, innan transportbidrag erhållits, erlagt de av transporten av mjölken föranledda kostnaderna. Härvid bör grundpriset ökas med ett belopp, som erhålles, då transportbidragets storlek divideras med den mottagna mjölmängden. Ex. I det i ovan anförda exempel nämnda fallet bör grundpriset ökas med $\frac{7500}{100,000} = 7.5$ penni per liter.

- b) Transporten har först efter den 1. 8. -43 ordnats sålunda, att den äger rum på mottagarens bekostnad. Grundpriset får härvid minskas med ett belopp, som erhålles, då de trans-

portkostnader, som skola erläggas av mejeriet eller affären (transportkostnaderna, från vilka transportbidraget avdrages) divideras med den under en månad mottagna mjölmängden. Ex. I ovan anförda fall får grundpriset sänkas med 12500

$$\frac{12500}{100000} = 12.5 \text{ penni}$$

per liter.

Enahanda föreskrifter böra jämväl iakttagas i det fall, att transporten av mjölk icke ordnas sålunda, att den i sin hehet äger rum på det mottagande mejeriets eller den mottagande affärens bekostnad, utan mottagaren av mjölken har låtit anordna samtransporter kördistriktsvis och erlägger till de boskapsinnehavare, vilka ombesörja transportererna, en enhetlig transportersättning per transportkilometer (t.ex. 2 penni per kg mjölk och transporterad kilometer). Denna transportersättning bör erläggas till varje därtill berättigad boskapsinnehavare oavkortad, d.v.s. till det belopp, som i ansökningen om transportbidrag uppgivits. De kostnader, som härigenom åsamkas mejeriet eller uppköparaffären, skola vid fastställande av grundpriset för mjölk beaktas på sätt här ovan sagts.

Transportbidrag för kompletteringsmjölk.

Då annat mejeri än uppsamlingsmejeri på förordnande eller anmodan av folkförsörjningsministeriet kommer att leverera helmjök eller skummjök till i konsumtionscentrum beläget mejeri eller därstädes belägen uppköparaffär för mjölk, kan till det mejeri eller den affär, som mottager mjölken, på av mejeriet eller affären gjord ansökan utbetalas i transportbidrag ett belopp, som högst motsvarar transportkostnaderna för mjölken.

Förutsättning för erhållande av transportbidrag är, att folkförsörjningsministeriet anser anskaffningen av kompletteringsmjölk nödig, och att leveransen av mjölk äger rum med stöd av ministeriets förständigande eller anmodan till avsändaren av mjölken.

Transportbidragets högsta belopp utgör den skillnad, som erhålles, då till inköpspriset för mjölken (från vilket avdragits det av stabiliseringspremien förutsatta pristillägget) läggas de verkliga transportkostnaderna samt av ministeriet godkänd distributionspremie, och från summan avdrages det i vederbörande konsumtionscentrum gällande högsta minutförsämringspriset för mjölk. Om ovannämnda skillnad är större än de av transporten föranledda kostnaderna, skall likväl erläggas ett belopp, som motsvarar transportkostnaderna.

Till mejeri eller uppköparaffär för mjölk, till vilken annat mejeri på anmodan av folkförsörjningsministeriet levererar kompletteringsmjölk, kan förutom transportbidrag för sådan mjölk jämväl i vissa fall erläggas en *distributionsstödpremie* för mjölk om högst 15 penni per liter. Detta kan komma i fråga, då skillnaden mellan inköpspriset och försäljningspriset för mjölk är så ringa, att uppköparens behållning för distributionskostnader blir mindre än 15 penni per liter. Vid beräkning av det för distributionskostnader kvarstående beloppet, skall i samband med stabiliseringspremien jämväl beaktas den till mejeriet eller uppköparaffären utgående distributionsstödpremien om 10 penni per liter, i händelse mejeriet eller affären har rätt att erhålla sådan.

Inköpspris. Då mejeri anskaffar mjölk från annat mejeri, får för mjölken erläggas det för den ort, från vilken mjölken avsåndes, fastställda högsta försäljningspriset för mjölk med tillägg av stabiliseringspremien och det pristillägg, som förutsattes av kvalitetsbetalningssättet för mjölk, eller med avdrag av det belopp, som av det samma förutsattes. Om mjölken levereras av mejeri, som av en väsentlig del av den mjölk det anskaffat tillverkar smör eller ost, får till grundpriset för denna mjölmängd läggas högst 15 penni per liter.

För kompletteringsmjölk får alltså erläggas högst ett pris, som står i överensstämmelse med följande kalkyl:

Fastställt pris för den ort, där avsändarmejeriet är beläget, t.ex.	mk	3: 30
Då förädlingsmejeri leverar mjölk, får härtill läggas	..	—: 15
Stabiliseringspremie, som mejeriet under ifrågavarande månad med stöd av överlåtelse av mjölk och tillverkning av smör och ost erhållit per liter mottagen mjölk, t.ex.	..	1: 30
	Summa	mk 4: 75

Om fetthalten hos den mottagna kompletteringsmjölken understiger medelfetthalten hos mjölken i det mottagande mejeriet med t.ex. 0,1 %, är minskningen .....

Den på grund av mjölkens kvalitet företagna minskningen av priset utgör hälften av den annars påbjudna minskningen

T.ex. för mjölk av III kl. utgör minskningen i allmänhet 6 p., för kompletteringsmjölkens vidkommande .....

Det högsta priset för kompletteringsmjölk utgör således .....

Distributionspremie. Om mejeri eller uppköparaffär för mjölk, som mottager kompletteringsmjölk, till väsentlig del i sina egna minutaffärer säljer mjölk, som nämnda mejeri eller affär anskaffat, godkännes som distributionspremie högst 5 procent, och i händelse försäljningen huvudsakligen utgör partiförsäljning till andra affärer, som sälja mjölk, högst 8 procent av minutförsäljningspriset. Anskaffar mejeri eller affär en avsevärd del av den mottagna mjölken i form av kompletteringsmjölk, kunna i undantagsfall vid beräkning av bidraget jämväl distributionspremier, som överskrida ovannämnda procenttal, godkännas.

Ansökan om erhållande av transportbidrag för kompletteringsmjölk. Ansökan om transportbidrag för kompletteringsmjölk skall avfattas på Ff-blankett E 197. S.k. grundansökan skall således icke uppgöras vid ansökan om ifrågavarande bidrag, utan ansökningen skall, avfattad på ovannämnda blankett, inlämnas till folkförsörjningsministeriet för varje månad inom loppet av följande kalendermånad.

I ansökningsen bör uppgivas:

1) Det mejeri, som avsänder mjölken, och den kommun, i vilken mejeriet är beläget.

2) Varuslaget. Transportbidrag erlägges i allmänhet endast för anskaffning av helmjölk. I undantagsfall kan det komma i fråga, att bidrag jämväl erlägges för anskaffning av skummjölk, då folkförsörjningsministeriet på grund av särskilda orsaker anser anskaffningen nödvändig. Bidrag erlägges icke för anskaffning av grädde.

3) Den transporterade mjölmängden.

4) Inköpspriset för mjölken. Som inköpspris uppgives det pris, vilket erlagts till det mejeri, som avsänder mjölken, med avdrag av det belopp, som i stabiliseringspremie skall för ifrågavarande månad utgå till det mejeri, som mottager mjölken (se ovanstående prissättningskalkyl). I samband med inköpspriset böra de grunder uppgivas, enligt vilka inköpspriset fastställts, medelfetthalten hos den mjölk vederbörande sökande av bidrag under ifrågavarande månad mottagit, medelfetthalten hos den kompletteringsmjölk, som under månadens lopp anskaffats, samt den stabiliseringspremie sökanden under ifrågavarande månad för av honom överlättna mjölkhusållningsprodukter erhållit, beräknad per mottagen liter mjölk. Tillsammans med ansökan skall till folkförsörjningsministeriet inlämnas avskrift av den mjölkredovisning, vilken lämnats till det mejeri, som överlåtit kompletteringsmjölk.

5) Transportsätt (transportmedel).

6) De av mejeriet erlagda kostnaderna för frakt. Till ansökningsen skola vid järnvägs- och sjötransporter såsom verifikat fogas avskrifter av fraktsedlarna eller av järnvägarna uppgjort fraktsammandrag, och vid landsvägstransporter transporträk-

ningarna i original eller i bestyrkta avskrifter. Transporträkningarna skola av transportören avfattas på Ff-blankett E 198, varav skall framgå datum för varje transport, transporteringsättet, den transporterade mängden, antalet lass, de mängder andra varor, som samtidigt transporterats, avgångs- och destinationsorten, körsträckans längd, enhetspriset och transportkostnaderna. Om andra varor samtidigt transporterats, bör härvid uppgivas, på vilket sätt de inkomster, som härigenom erhållits, beaktats i och för avdrag. Om transport av kompletteringsmjölk ägt rum med begagnande av mejeriets egna transportmedel, bör såsom verifikat för de i ansökningsen uppgivna transportkostnaderna på ovannämnt sätt på Ff-blankett E 198 uppgjord kalkyl bifogas. Som transportkostnader få i ansökningsen upptagas endast de verkliga kostnader, som grunda sig på verifikaten. Verifikaten böra ordnas sålunda, att av dem tydligt framgå de i ansökningsen upptagna kostnadsbeloppen.

7) Distributionskostnaderna, beräknade i enlighet med ovannämnda högsta distributionspremie.

8) Det fraktbelopp, för vilket ersättning skall utgå och vilket erhålles sålunda, att till inköpspriset läggas kostnaderna för transport och distribution, och från summan avdrages minutförsäljningspriset för mjölken.

9) I ansökningsen bör slutligen uppgivas, huru många procent sökanden av all den mjölk han under ifrågavarande månad anskaffat, försålt i egna minutaffärer samt direkt till förplägningsrörelser och inrättningar ävensom huru många procent han försålt i parti till övriga distributionsaffärer för mjölk. För sistnämnda partiförsäljning bör uppgivas det genomsnittliga försäljningspriset för mjölken under ifrågavarande månad.

På folkförsörjningsministeriets vägnar:

Avdelningschef *Pellervo Saarinen*.

Byråchef *Åke Virkola*.